

VAJE ZA UTRJEVANJE – 9. RAZRED

Glagolski stavek, podredno zložena poved – vrste odvisnikov, skladijske pretvorbe

1. Analiziraj glagolska stavka s podčrtovalno analizo. Ne pozabi prilastkov.

Zemlja na vrtu poka zaradi dolgotrajne suše.

Zajček Smoki že dve leti nastopa v moskovskem cirkusu Prijatelji.

2. Dopolni glavne stavke z zahtevanim odvisnikom.

Mama je doma, _____ (vzr. odv.)

Oče posluša poročila, _____ (dop. odv.)

Janko je napisal spis, _____ (nam. odv.)

Ali veš, _____ (predm. odv.)

3. Spodnja dva stavka poveži tako, da bo nastala zložena poved:

Tišina je. Poslušamo poročila.

- a) s časovnim odvisnikom
- b) z vzročnim odvisnikom

4. Napravi skladijske pretvorbe (odvisnik spremeni v ustrezni stavčni člen):

- a) Jure ni slišal učiteljeve razlage, ker je klepetal.
- b) Hiša, ki je krita s slamo, razpada.
- c) Ni bilo natančno napovedano, kdaj bo letalo pristalo.
- d) Medtem ko je učitelj razlagal, sem napisala pesmico.

5. Podčrtaj glavni stavek in določi vrsto odvisnikov.

Ko pišem nalogo, mi brat nagaja.

Čeprav je Jure imel vročino, je prišel k pouku.

Tisti fant, ki sem ga srečal, je bil doma iz premožne hiše.

Čebele se stiskajo v kepo, da bi se ogrele.

6. Določi vrsto in stopnjo odvisnikov ter zapiši poved še s S- zgradbo.

Kadar sem doma sam, najraje gledam filme, ki prikazujejo Divji Zahod.

Čeprav je bilo deževje napovedano, smo pričakovali, da se bodo nevihtni oblaki razkadili, ker poleti navadno ni dolgega deževja.

Ko poide denar, pride pamet, ki navadno pomaga iz težav, če jo poslušáš.

Človek, ki je bolan, mora ležati, ker se tako prej pozdravi.